

Budget

DATUM: 2021-12-16
AVDELNING: Avd. för verksamhetssupport, Stabsavdelningen

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2021-01031

Budget för Riksbanken 2022

1. Inledning

Enligt 10 kap 2 § i riksbankslagen ska direktionen varje år före utgången av december månad fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen ska lämna budgeten till riksdagens finansutskott, Riksrevisionen och fullmäktige för kännedom. Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Driften av banken finansieras framför allt genom tillgångsförvaltningens (inklusive penningpolitisk inlåning) avkastning, men den posten inkluderas inte i Riksbankens budget. Det gör däremot bland annat de intäkter Riksbanken erhåller i form av avgifter för betalningssystemet RIX och intäkter från kontanthantering. Fullmäktige lägger förslag och riksdagen beslutar om disposition av Riksbankens vinst. Normalt utdelas till statsverket 80 procent av det genomsnittliga resultatet för de senaste fem åren, exklusive valutakurs- och guldvärderingseffekter, resten fonderas.

I ett separat dokument "Internbudget och uppföljningsplan 2022" presenteras budgeten fördelad på intäkter och kostnader per kostnadslag, avdelning och verksamhetsområde.

2. Sammanfattning

Riksbanken befinner sig i en fas med ett omfattande förändringsarbete till följd av förändringar i det finansiella systemet och behov att förstärka beredskapen. Riksbanken behöver fortsätta öka resurserna utöver de omprioriteringar som alltid måste göras inom nuvarande verksamhet. Men det är ändå tydligt att Riksbanken är – och fortsättningsvis kommer att vara – en liten centralbank i ett internationellt perspektiv. De planerade ökningarna kommer framför allt att avse resurser för betalningar, stärkt beredskap och IT. Andra områden, såsom penningpolitiken, stabilitetsanalysen och tillgångsförvaltningen, saknar inte heller utmaningar – men det är områden som tidigare stärkts och som nu måste möta nya utmaningar med omprioriteringar inom befintlig resurser. Utvecklingen är i linje med den strategiska planen.

Bakgrunden till behovet av ökade resurser beskrivs mer utförligt i dokumentet "Riksbankens verksamhetsplan 2022". Detta budgetdokument syftar till att beskriva

budgeten och utvecklingen för Riksbankens intäkts- och kostnadsposter mer i detalj. Förslaget till budget för förvaltningsintäkter 2022 uppgår totalt till 245 mkr (245 i budget 2021). Förslaget till kostnadsbudget 2022 uppgår till 1 310 mkr (1 220). I personalramen för 2022 innehåller budgeten personalresurser motsvarande 436 årsarbetare, exklusive tillfälliga förstärkningar för ökad inlösenhantering efter sedel- och myntutbytet (8 årsarbetare). Ramen innebär en ökning jämfört med 2021 (399 och 10 tillfälliga för inlösen). Investeringsplanen 2022 summerar till totalt 173 mkr (137). Ökningen av kostnadsbudgeten och personalramen har sin bakgrund i den utveckling som beskrivs kort ovan och mer utförligt i verksamhetsplanen.

3. Budgetförslag

Med Riksbankens höga grad av självständighet följer ett ansvar att hushålla effektivt med resurserna. Riksbanken har under en lång period minskat personalresurserna och hållit kostnadsutvecklingen stabil. Satsningar har normalt finansierats med omprioriteringar inom befintliga ramar. Men för att klara av utmaningar i den storleksordning som Riksbanken nu står inför är det tydligt att resursökningar krävs.

Riksbanken följer fortsatt den Strategiska plan¹ som direktionen beslutade om i december 2018. Den grundar sig på globala trender och strukturella förändringar som påverkar hela Riksbankens verksamhet – såväl betalningsmarknaden, finansiell stabilitet som penningpolitiken, områden som hänger mycket nära samman.

Förändringstakten är mycket hög i det finansiella systemet, vars omfång, komplexitet och betydelse har vuxit i takt med ökat välbefinnande. Nya aktörer och instrument har tillkommit, inte minst på betalningsmarknaden. Globalisering och kapitalrörlighet har varit förknippat med ett lågt ränteläge under lång tid. En snabb digitalisering och innovationstakt har ändrat förutsättningarna för våra verksamheter och inneburit nya möjligheter för våra uppdrag och arbetsformer. Men det har också medfört nya risker och känslighet för nya typer av störningar.

För att Riksbanken ska uppfylla sitt uppdrag är det nödvändigt med ett nytänkande om hur verksamheten ska bedrivas och stärkt beredskap att hantera oförutsedda förändringar och nya risker. Pandemin har ytterligare stärkt de argument som låg bakom de fem strategiska prioriteringarna i Strategin – Stärkt beredskap, En betalningsmarknad för framtiden, Kommunikation i nya former, Uppdaterad omvärldsanalys och Utvecklande arbetsplats. Inom vart och ett av dessa utvecklingsområden är Riksbanken nu inne i en fas där vi moderniserar och utvecklar verksamheten för att fortsatt kunna bidra till en stark och säker ekonomi i Sverige.

Den svenska kronans roll som betalningsmedel behöver stärkas, penningpolitikens verktyg förändras, krisberedskapen överlag kräver alltmer fokus och resurser och nya digitala arbets- och kommunikationsformer är nödvändiga. Under 2022 ska Riksbanken dessutom genomföra de anpassningar som krävs för en ny riksbankslag från 2023 och framåt. Sammantaget har detta medfört behov av nyrekryteringar till Riksbanken, både i antal personer och i nya kompetenser. Efter decennier av minskad eller stabil

¹ <https://www.riksbank.se/sv/om-riksbanken/styrdokument/strategisk-plan/>

personalstyrka, växer nu Riksbanken, även om vi fortfarande kommer att vara en liten centralbank i ett internationellt perspektiv.

Vissa områden har växt i betydelse och krävt ökat fokus jämfört med den initiala strategiska färdplanen. Utvecklingsarbetet inom områden som hållbarhet, cybersäkerhet, intern krisberedskap och nya arbets- och kommunikationsformer har påskyndats och krävt mer resurser och uppmärksamhet, delvis till följd av pandemin.

Resursökningar planeras huvudsakligen ske inom de områden som sedan tidigare är i en expansionsfas – stärkt beredskap i vid bemärkelse, utvecklingsinsatser för infrastrukturen på betalningsmarknaden samt ökat behov av IT-resurser och samordnings-/kontrollfunktioner (i hög grad till följd av satsningarna på betalningar och beredskap). Andra områden, såsom penningpolitiken, stabilitetsanalysen och tillgångsförvaltningen, saknar inte heller utmaningar – men det är områden som tidigare stärkts och som nu måste möta nya utmaningar med omprioriteringar inom befintlig bemanning.

Det ökade resursbehovet inom stärkt beredskap har under senare år delvis handlat om krishantering föranledd av pandemin. Men framöver handlar det framför allt om viktiga initiativ för att fortsätta att stärka bankens interna krisberedskap och ytterligare öka skyddet mot cyberhot – i det finansiella systemet och i den egna IT-miljön.

Stora investeringar krävs också framöver för att säkra att samhällsviktig verksamhet såsom betalsystem och kontantförsörjning fungerar i tider av höjd beredskap, att vi efterlever den höga ambitionsnivån i säkerhetsskyddslagen och fullgör bankens ansvar i Sveriges totalförsvar.

På området betalningar måste de redan påbörjade initiativen kring Riksbankens infrastruktur för betalningar fortsätta med full styrka – bland annat med vårt arbete med att implementera ett system för omedelbara betalningar, med det pågående e-krona-projektet, med en strategi för det framtida RIX-systemet och genom arbetet med att utveckla säkra och effektiva gränsöverskridande betalningar.

Detta återspeglas i verksamhetsplanen som innebär en ambitiös färdplan för områden där vi behöver göra större förflyttningar. För mer information om planerad verksamhetsutveckling, se "Riksbankens verksamhetsplan 2022" (dnr 2021–01031).

Förslaget till kostnadsbudget för 2022 uppgår totalt till 1 310 mkr (1 220 i budget 2021), varav inköp av sedlar och mynt 21 mkr (34). I direktionens budgetram till ledningsgruppen behandlas vissa kostnader och intäkter separat. Det gäller budgeterade inköp av sedlar och mynt samt omkostnader för sedel- och myntutbytet 29 mkr, kostnader som beräknas finansieras av RIX-avgifter 138 mkr och intäkter från SIDA 4 mkr.

Grunden för att behandla vissa kostnader separat är att externt finansierade kostnader, temporära kostnader samt kostnader som uppvisar stora fluktuationer inte skall påverka övrig verksamhetsutveckling. Det gäller driften av RIX och teknisk assistans för att de är externt finansierade (av avgifter respektive genom avtal med SIDA), intäkter och kostnader för inköp av sedlar och mynt (som uppvisar stora fluktuationer) och övriga kostnader för genomförandet av sedel- och myntutbytet (för att de är temporära).

Budgetramen för 2022, utifrån denna modell, fastställs till 1 139 mkr (1 050) och innebär en ökning med ca 9 procent jämfört med motsvarande budget för 2021.

Förändringarna kommenteras per kostnadslag nedan.

Förslag till intäktsbudget, förvaltningsintäkter 2022

Intäktsbudgeten för 2022 för andra intäkter än de som härrör från tillgångsförvaltningen uppgår till 245 mkr (245), se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022
Betalningssystemavgifter	104	123	121	138
Kontanthantering	32	15	41	15
Ersättningar SIDA	2	2	2	4
Utdelningar	-	50	110	50
Ränteintäkter personallån	2	2	2	2
Skrotförsäljning	-	35	0	35
Avskrivning av minnesmynt och -sedlar	4	17	17	-
Övrigt	10	1	-	1
Summa förvaltningsintäkter	154	245	293	245

Intäkterna för betalningssystem avser avgifter för deltagare i RIX. Systemet ska täcka sina kostnader. Den budgeterade intäkten om 4 mkr från SIDA utgörs av ersättning för teknisk assistans. Posten utdelningar, som avser utdelning från Riksbankens innehav av aktier i BIS, budgeteras för 2022 totalt till 50 mkr. Ränteintäkter personallån avser den ränta de anställda betalar på sina lån hos Riksbanken². Skrotförsäljningen avser försäljning av mynt som återlämnats till Riksbanken.

Utelöpande minnesmynt och minnessedlar har skrivits av från den utelöpande skulden och förs till resultaträkningen som en intäkt när utgåvan varit utelöpande i över 10 år. 2021 förs den sista utgåvan av minnesmynt till resultaträkningen och därmed har samtliga minnessedlar och minnesmynt varit utelöpande i över 10 år och förts till resultaträkningen som en intäkt.

² Avser den gamla lånestocken, anställda erbjuds inte längre att ta personallån i Riksbanken.

Förslag till kostnadsbudget 2022

Förslaget för 2022 innebär en total kostnadsbudget om 1 310 mkr. Budgeten för 2021 var 1 220 mkr och prognosen för utfallet 2021 är 1 118 mkr, se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022
Personalkostnader	-497	-571	-551	-627
Övriga administrationskostnader	-431	-543	-468	-590
Avskrivningar	-71	-72	-67	-72
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-999	-1 186	-1 086	-1 289
Sedel- och myntinköp	-3	-34	-32	-21
Summa förvaltningskostnader	-1 002	-1 220	-1 118	-1 310

BUDGETRAM

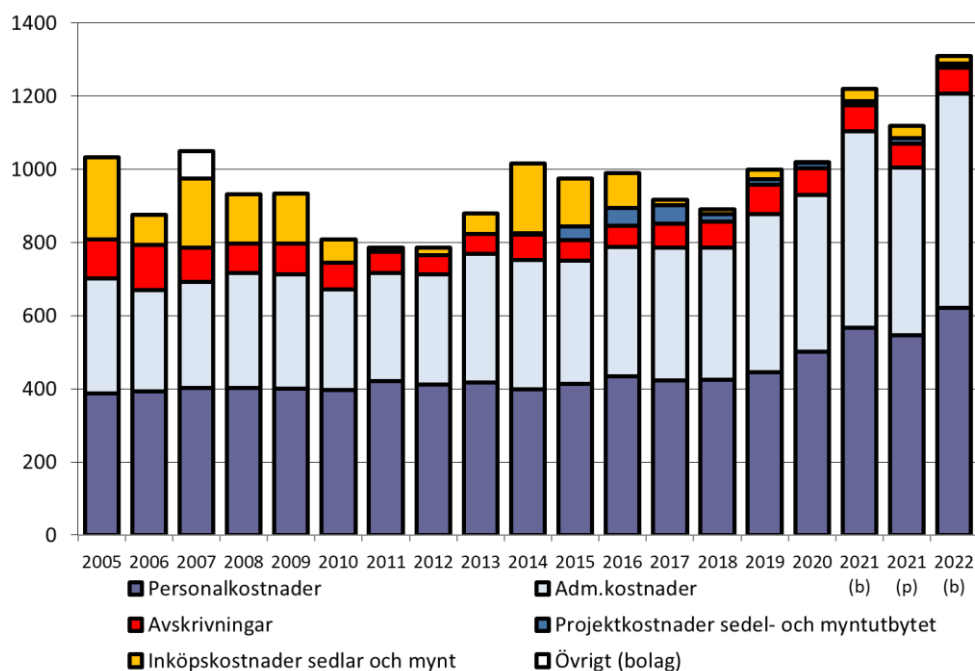
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-999	-1 186	-1 086	-1 289
Avgår sedel-/myntutbytet	-15	-11*	-9	-8*
Avgår finansierat av RIX-avgift	-104	-123	-121	-138
Avgår finansierat av SIDA	-2	-2	-2	-4
BUDGETRAM	-878	-1 050	-954	-1 139

* Personalkostnader 5 mkr (6 mkr) och övriga administrationskostnader 3 mkr (5 mkr).

Prognosen för de kostnader som ingår i ramen för 2021 (då alltså både sedel- och myntinköp och kostnader för sedel- och myntutbytet exkluderats) ligger 96 mkr under budgetramen (954 mkr jämfört med 1 050 mkr). Personalkostnaderna är huvudsakligen lägre för att planerade personalökningar under 2021 skett i något långsammare takt än planerat. Till årskiftet kommer de flesta planerade rekryteringar vara genomförda. Administrationskostnaderna är lägre under 2021 för BIS innovationhub, E-kronan, IT-tjänster och fastighetskostnader som antingen uteblivit eller förskjutits till 2022. Resekostnaderna har också varit lägre till följd av pandemin men väntas öka under 2022.

Utveckling av Riksbankens reala förvaltningskostnader

Utvecklingen över tiden för Riksbankens reala förvaltningskostnader presenteras i diagrammet nedan tillsammans med budget 2021, prognos 2021 och budget 2022 (mkr, 2021 års priser deflaterat med KPIF oktober 2021):

I bilaga 1 finns en sammanställning av budgetförslaget på mer detaljerad nivå. I bilaga 2 presenteras kostnadshistorik i siffror. Förändringarna inom respektive budgetpost förklaras mer utförligt nedan.

Personalkostnader

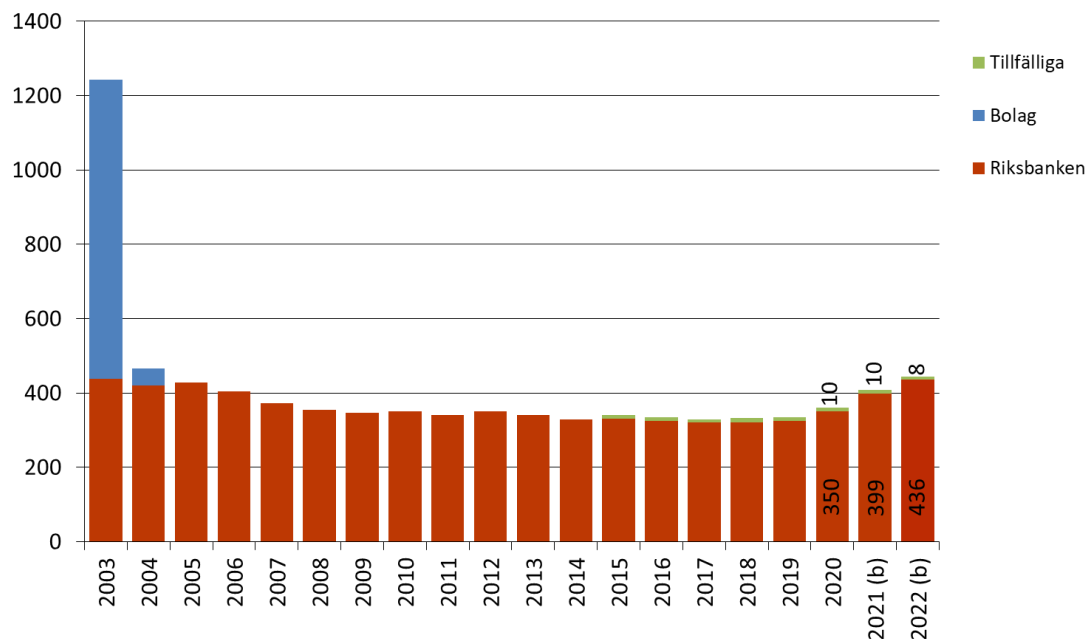
Kostnaden för personal omfattar löner, sociala avgifter, pensioner, förmåner, sjuk- och hälsovård, utbildning, personalrepresentation samt rekrytering.

Budgeten för personalkostnader 2022 ökar jämfört med budget 2021 med 56 mkr eller 10 procent. Personalkostnaderna ökar huvudsakligen till följd av planerade nyrekryteringar för att genomföra Riksbankens strategi. Därutöver budgeteras för lönerevisionen och ökade pensionskostnader. Budgeten för grundlöner är efter avdrag för beräknade vakanta tjänster.

Utveckling av personalresurser

Den budgeterade personalramen för 2021 var i snitt 399 årsarbetare plus 10 tillfälliga för genomförande av sedel- och myntutbytet. För 2021 prognostiseras helårsutfallet bli ca 10 årsarbetskrafter lägre än plan, vilket huvudsakligen beror på att planerade rekryteringar skett i något långsammare takt än planerat. De flesta rekryteringarna beräknas vara genomförda vid årets slut. För 2022 planeras antalet årsarbetare i snitt vara 436 med tillägg för 8 tillfälliga årsarbetare för sedel- och myntutbytet. Ökningen av årsarbetskrafter är huvudsakligen en följd av de satsningar som beskrivits ovan och i verksamhetsplanen. I ökningen av årsarbetskrafter 2022 ingår beslutade tjänster 2021 som var planerade att rekryteras under året och som i 2022 års budget ingår som helårsarbetskrafter. Av ökningen i antalet tjänster mellan 2021 och 2022 sker 14 på avdelningen för verksamhetssupport (flertalet inom IT), 10 på stabsavdelningen (varav 4 på riskenheten) och 9 på avdelningen för betalningar.

Utveckling av antal årsarbetare

Administrationskostnader

I kostnadsgruppen ingår kostnader för information, extern representation, transport, resor, konsultuppdrag, IT-drift, övriga externa tjänster, ekonomipris, kontors- och fastighetsdrift samt övrigt.

Budgeten för administrationskostnader 2022 ökar jämfört med budget 2021 med 47 mkr eller 9 procent. Under 2022 ökar framförallt kostnader för IT-drift, fastighetskostnader, resekostnader och konsultkostnader.

- "IT-driften" består huvudsakligen av licenser och IT-tjänster. Budgeten är 180 mkr vilket är 23 mkr högre än föregående år. Ökningen beror på att verksamheten växer

vilket leder till en utökning av volymen köpta IT-tjänster samt en utökning av köpta cybersäkerhetstjänster.

- För "Transport och resor" beräknas kostnaderna till 19 mkr vilket är 8 mkr högre än 2021 års budget. Ökningen beror till stor del på att budget 2021 var lägre än normalt till följd av pandemin.
- Budgeten för "konsultuppdrag" beräknas till 129 mkr, vilket är 7 mkr högre än budgeten för 2021. Kostnaderna 2022 påverkas av lägre kostnader för E-kronaprojektet och högre kostnader för IT-konsulter och konsulter inom fastighet för förstudier avseende Beredskap, Underhåll och hur framtidens arbetsplats skall vara.
- Kostnaderna för "kontors- och fastighetsdrift" beräknas till 68 mkr, vilket är 7 mkr högre än 2021. Ökningen beror huvudsakligen på ökade hyreskostnader för ytterliggare kontorslokaler. Det pågår en utredning om riksbankens eventuella behov av kontorsyta utanför huvudkontoret alternativt behov av temporära kontorsytor för att anpassa huvudkontoret. I budget har det tagits höjd för detta men inga beslut har tagits.
- Inom kostnadsgruppen "Information och extern representation" är förslaget till budget 9 mkr vilket är 4 mkr högre än 2021 års budget. Ökningen beror till stor del på att budget 2021 var lägre än normalt till följd av pandemin.
- "Övriga externa tjänster" budgeteras till 152 mkr vilket är 1 mkr lägre än föregående års budget. I budgeten ingår 26 mkr för BIS innovationshubb som öppnades i Stockholm under 2021 och som Riksbanken är med och finansierar.
- Budgeten för "Ekonomipriset" utgörs av själva prissumman om 10 mkr samt en administrationsavgift till Nobelstiftelsen om 10,5 mkr. Totalt 20,5 mkr vilket är i nivå med 2021 års budget.
- Övriga administrationskostnader består normalt främst av föreningsavgifter, tidskrifter och lämnade bidrag. Föreslagen budget 2022 är 13 mkr vilket är i nivå med 2021.

Avskrivningar

I kostnadsgruppen ingår avskrivningar på anläggningstillgångar såsom maskiner, inventarier, fordon, fastigheter och IT. För 2022 beräknas avskrivningarna uppgå till 72 mkr vilket är i nivå med budget 2021 (72). Som ett resultat av pågående och planerade investeringar förväntas avskrivningarna öka till 80 mkr 2023 och 83 mkr 2024.

Sedel- och myntkostnader

Kostnadsgruppen innehåller kostnader för inköp av sedlar, bruksmynt och minnesmynt. Dessa kostnader kan variera stort mellan åren till följd av bland annat efterfrågan, slitage, ändringar av säkerhetsdetaljer i befintliga utgåvor och utbyte av sedlar och mynt. Under 2014-2016 gjordes stora inköp på i genomsnitt 126 mkr per år inför introduktionen av den nya sedel- och myntserien. För 2022 budgeteras inköp av nya sedlar till 21 mkr (34).

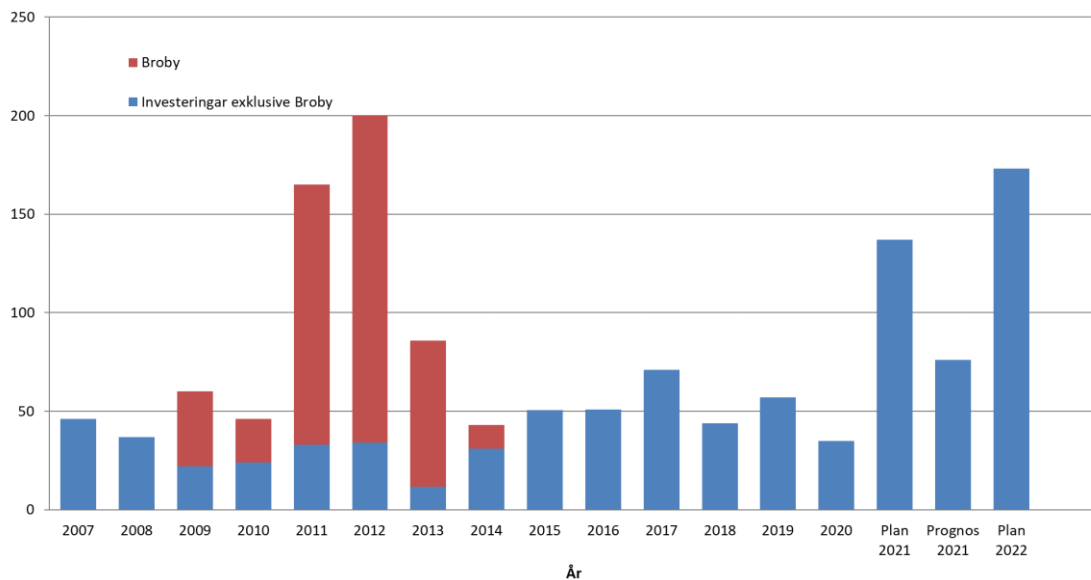
4. Investeringsplan 2022

Förslaget för 2022 innebär en investeringsplan uppgående till 173 mkr.

Investeringsplanen för 2021 uppgick till 137 mkr. Prognosen för investeringar 2021 är ca 70 mkr lägre än plan, vilket till stor del förklaras med att vissa Säkerhetsanpassningar, IT- och fastighetsinvesteringar samt inköp av maskiner skjutits fram till 2022.

Investeringsplanen för 2022 fördelas på IT 51 mkr (57) och fastighet och övriga investeringar 122 mkr (80). De största projekten i 2022 års investeringsplan är fastighetsinstallationer på depåer och HK (tex stambyte och hissinstallationer) och säkerhetsanläggningar.

Historik över investeringsutgifter, 2007 – budget 2022 (miljoner kr)

Investeringsplanen är inte att likställa med en budget som en budgetansvarig blir tilldelad, utan en redovisning av planerade investeringsprojekt. Under 2021 har regeln för investeringar (DNR-2014-251-AVS) och projekt ersatts av regeln för projekt- och uppdragsstyrning (DNR 2020-01294, fastställd 2021-06-21). En investering kräver ett affärsmässigt beslut och en uppföljning av gjorda kalkyler och bedömning av verksamhetseffekter ska ske på initiativ av den som är ansvarig för insatsen. Beslut om projekt över 5 mkr ska fattas av direktionen samt över 1 mkr om det inte finns med i investeringsplanen. Övriga investeringsbeslut fattas av avdelningschef.

Investeringsplan 2022, Mkr

Investeringsobjekt	2022	Beskrivning
ISO 20022 för RIX och QCMS	6	För RIX och QCMS, Totalt 20 mkr
IRIS	5	Nytt IT-stöd för rapportering av utrikes tillgångar och skulder, Totalt 7 mkr
RIX-INST	5	ett avvecklingssystem för små betalningar, Totalt 22 mkr
SynQ	4	Nytt IT-stöd som ersätter LAGE. Totalt 20 mkr
Analysplattform	4	För centraliserad datahantering, Totalt 5 mkr
System för automatiserade tester	2	För automatiserade tester av bl.a. verksamhetssystem
GDPR-verktyg	2	
Nytt systemstöd för värdepappersinformation	2	
Nya moduler Dimension - Reconciliation	2	
SOC-tjänst	2	system för att övervaka säkerhetsincidenter i IT-miljön
Nytt IT-system likviditetsstatistik	2	
Övriga IT-system	7	Ett antal mindre system och verktyg
Övrig IT-utrustning	8	
Summa IT	51	
Övriga fastighetsinvesteringar	51	Total 104 mkr, Depåer m.m.
Fastighetsinstallationer HK	34	Totalt 55 mkr, Stambyte, Hissbyte, styrsystem m.m.
Säkerhetsinstallationer	21	Totalt 25 mkr, depåer m.m.
Maskiner	10	totalt 37 mkr
Övrigt	6	
Summa övriga investeringar	122	
Summa investeringsplan 2022	173	

Bilaga 1 – Total budget Riksbanken 2022 (miljoner kr)

Kontoslag	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Förslag till budget 2022	Förändring 2022 i % av budget 2021
INTÄKTER					
Ränta personallån	2	2	2	2	0%
Betalningssystemavgifter	104	123	121	138	12%
Utdelningar	-	50	110	50	0%
Övriga förvaltningsintäkter	48	70	60	55	-22%
Totala intäkter	154	245	293	245	0%
KOSTNADER					
Löner och andra ersättningar	-286	-325	-317	-359	11%
Pensionskostnader	-88	-94	-96	-101	7%
Sociala avgifter	-111	-130	-122	-143	10%
Övriga personalkostnader	-12	-22	-16	-24	8%
Personalkostnader	-497	-571	-551	-627	10%
Information, Extern Representation	-2	-5	-3	-9	84%
Transport/Resor	-4	-11	-6	-19	65%
Konsultuppdrag	-91	-122	-104	-129	5%
Övriga externa tjänster	-120	-153	-130	-152	-1%
IT-drift	-147	-157	-142	-180	14%
Ekonomipriset	-21	-21	-21	-21	0%
Kontors- och fastighetsdrift	-34	-61	-48	-68	13%
Övrigt	-12	-13	-14	-13	4%
Administrationskostnader	-431	-543	-468	-590	9%
Avskrivningar	-71	-72	-67	-72	1%
Sedlar	-	-18	-25	-12	-32%
Bruksmynt	-3	-16	-7	-9	-44%
Sedel- och myntkostnader	-3	-34	-32	-21	-38%
Totala förvaltningskostnader	-1 002	-1 220	-1 118	-1 310	7%
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp av sedlar och mynt	-999	-1 186	-1 086	-1 289	9%
Avgår sedel-/myntutbytet	-15	-11	-9	-8	-27%
Avgår finansierat av RIX-avgift	-104	-123	-121	-138	12%
Avgår finansierat av SIDA	-2	-2	-2	-4	100%
Budgetram	-878	-1 050	-954	-1 139	9%
Netto totalt inkl. sedlar och mynt	-848	-975	-825	-1 065	9%

Bilaga 2 – Kostnadsutveckling (2014 – budget 2022), löpande priser (miljoner kr)

Kostnadsutveckling	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Förslag till budget 2022
Personalkostnader	361	379	403	403	414	442	501	571	551	627
Administrationskostnader	322	338	368	385	362	431	496	543	468	590
Avskrivningar	62	51	54	61	67	78	75	72	67	72
Sedlar och mynt	172	119	88	14	13	25	49	34	32	21
Summa förvaltningskostnader	917	887	913	863	856	976	1 121	1 220	1 118	1 310